СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 102. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 3-го травня, 1937. VOL. XLV. No. 102. Jersey City, N. J., Monday, May 3, 1937. THREE CENTS

ХВИЛЯ ПОВЕРТАЄТЬСЯ ПРОТИ „ГІСТЕРІЇ ЩАДЖЕННЯ"

ВАШИНҐТОН. — Палата послів у конґресі відмовилась ухвалити внесок про зменшення ріжних видатків на 25%, котрий уже ухвалено в сенаті, а зараз потім ухвалила внесок про видатки для воєнного департаменту, котрі є на 25 мiлiонiв долярів вищі від видатків на цю ціль у попереднім році.

Кампанію проти ощадности повів конґресмен Вудром, котрий назвав заходи завести ощадности „економічною ґістерією".

НАСТРОЇ СЕНАТУ ПРОТИ РЕФОРМИ СУДУ.

ВАШИНҐТОН.—Ще два сенатори, що донедавна стояли за плян президента Рузвелта про реформу суду, а саме Лонерґен і Малоні, заявилися проти реформи.

Замітно, що оба вони належать до Демократичної Партії.

Зміна фронту цих сенаторів вказує на те, що в сенаті шириться опозиція проти президента Рузвелта.

УРЯДОВЕ ТІЛО МАЄ ПОЛАГОДЖУВАТИ СТРАЙКИ.

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Стейтовий ґубернатор Лімен заявився за те, щоб стейтова леґіслятура ухвалила закон, на основі котрого мається створити стейтову раду посередництва, зложену з 5 осіб, покликаних з уряду до полагоджування робітничих страйків.

СТРАЙК ТРАМВАЄВИХ РОБІТНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Юнія транспортових робітників зарядила на масових зборах своїх членів минулої пятниці зарядити страйк робітників на трамваях і омнібусах, що їздять третьою евеню, якщо їх домагання не будуть сповнені до понеділка.

Юнія домагається признання себе одинокою представницею робітників.

СТРАЙК ПРИПИНИВ ҐАЗЕТУ.

ДЖЕМЕЙКА (Лонґ Айленд). — Власники щоденника „Лонґ Айленд Дейлі Прес", у котрім вибух новий страйк журналістів, подали до публичного відома, що вони перестають видавати далі ґазету.

Ґазета почала виходити в 1891 році. Теперішній власник, Гофмен, увійшов в її посідання перед 40 роками. Кілька тижнів тому його ґазетярі зорґанізувались в юнію й зажадали підвишки заплати й інших уступок. По довшім страйку 62 редакторів власник зробив з юнією угоду й признав велику частину домагань юнії, признаючи притому юнію як представницю ґазетярів. Між точками угоди була постанова, що власник має приймити назад на роботу всіх страйкарів. Юнія каже, що власник, принявши назад страйкарів, почав їх віддаляти. Юнія пішла зараз на другий страйк. На це власник по двох днях страйку припинив видавання ґазети, викидаючи на вулицю 300 робітників.

СМЕРТЬ СУДДІ ВІД НЕВИЯСНЕНОГО НАПАДУ.

НЮ ЙОРК. — Джан О'Ніл, суддя муніципального суду, помер від ран, завданих йому ножем на вулиці невислідженим досі напасником.

КРАВЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ 30-ГОДИННОГО ТИЖНЯ.

НЮ ЙОРК. — Юнія дамських кравців збирається повести кампанію за здобуття від підприємців признання їм 30-годинного тижня праці.

Юнія має тепер 243,000 членів.

ФЕДЕРАЦІЯ НА ДОПОМОГУ ПРОТИВНИКАМ.

ШІКАҐО. — Один відділ юнії канцелярійних робітників, занятих у чайнім підприємстві, котре належить до Американської Федерації Праці, постановила вийти на симпатичний страйк, щоб допомогти іншій юнії, котра належить до Комітету для Промислової Орґанізації.

СИДЯЧИЙ СТРАЙК СЛІПИХ КІНЧИТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Сліпі робітники двох добродійних установ, що 30 днів займали робітні, згодилися на посередництво федеральної робітничої ради й на закінчення страйку.

24 СТЕЙТИ НА ДОПОМОГУ ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК. — 24 стейтові леґіслятури ухвалили признати фонди на допомогу світовій виставі в Ню Йорку в 1939 році.

Ілиной визначив $100,000, Мізурі $25,000, Пенсилвенія задумує ухвалити $500,000.

ЧЕРЕЗ ДИТЯЧУ ЗАБАВКУ.

ТРЕНТОН (Ню Джерзі). — В умивальні школи св. Ядвіґи вибух гарматний набій, котрий один хлопчина знайшов на пустарі і приніс до школи. Пятнацять-літній Едвард Рибіцький згинув на місці. Реймонд Венджицький дістав рану в лице, але в шпиталі кажуть, що вона не є небезпечна.

НЕВДАЛИЙ ВИЛОМ З ВЯЗНИЦІ.

Із стейтової тюрми в Мавндсвил, Вест Вірджінія, пробувала виломитися ґрупа вязнів. Сторожі, котрих хтось з вязнів остеріг наперед, вжили машинових крісів і вбили трьох вязнів.

ПЕРЕБРЕХАЛИСЬ.

Московський офіційний часопис „Ізвестія" помістив фотографію Сталіна, представляючи його як робітничого провідника в часі залізничого страйку в Тифлісі 1902 року. Сталін післав до редакції спростування, в якому сказав редакторам, що в тому році, ні в наступному, він не міг брати ніякої участи в робітничих рухах, бо в той час був арештований царською владою.

16-ЛІТНІЙ ЗАСТРІЛИВ 7-ЛІТНЮ.

Іван Шпак, літ 16, будучи в гостині в Івана Весоловського в Славній, повіт Зборів, підчас неприсутности домашніх застрілив 7-літню доньку Весоловських з утятого карабіну. По вбистві Шпак утік у невідомому напрямі.

ВИНАХІД ІНЖ. ЙОГАНА НУСБАВМА.

Між електричним товариством у Відні і власником одної каварні повстав конфлікт, що цікавить не тільки Відень, але і міжнародні правничі кола.

Австрійський винахідник, інж. Йоган Нусбавм, сконструував апарат, що при його помочі можна защадити 50% електричної енерґії, зуживаної до освітлення чи чого іншого. Вістка про винахід появилась у віденській пресі, але публика приняла її скептично. Всетаки власник одної каварні порішив випробувати апарад інжиніра Нусбавма. При кінці місяця чисельник показав, що справді зужито половину менше енерґії. Тоді й інші каварні, і то більші, стали замовляти апарати.

Цей винахід не на жарти затрівожив електричне товариство. Воно заявило власникові каварні, що коли він не позбудеться того апарату, мусітиме платити повну найвищу ціну за зужиту електричну енерґію, а не матиме ніяких полекш, як досі.

Власник каварні подав справу в суд. Цією справою цікавиться цілий Відень.

ВИКЛАДИ ПРОФ. БОЧКОВСЬКОГО ПРО КАНАДУ.

Після свого повороту з подорожі по Канаді проф. О. Бочковський зробив цілу низку викладів про життя наших заокеанських братів. Подорож О. Бочковського та його цінні виклади на культурно-національні теми там у Канаді і тут в Европі причинилися до навязання й поглиблення звязків між українцями цих двох континентів. На літо ц. р. до Канади запрошений проф. Д. Дорошенко, а проф. О. Бочковський з доручення Т-ва Прихильників Української Політехніки відїздить до Злучених Держав Америки.

ШВИДКИЙ ВИМІР СПРАВЕДЛИВОСТИ.

Коротку розправу зробив у дословнім значінні цього слова суд англійського містечка Путней із вломником. В 11. год. зловили Тому Ватса на горячому вчинку, коли він намагався вкрасти з текстильного маґазину кілька звоїв сукна. Вже в год. 2. попол. станув він перед судом. По чверть годинній розправі суддя засудив вломника на 6 місяців важкої вязниці без припинення кари. Від злочину до присуду минуло всього 3 години. Таким чином суд у Путней осягнув свого роду рекорд у швидкости полагоджування справи.

ЗГОРІВ ШУВАР НА СТАВІ.

Хтось підпалив шувар на ставі в Тернополі на шкоду державця Зеліґа Амаранта. Згоріло коло 20,000 м. кв. шувару. Пожежу вгасила міська пожежна сторожа.

НЕЛЕҐАЛЬНИЙ ПЕРЕХІД ЧЕРЕЗ КОРДОН.

На просторі громади Старі Кути, повіт Косів, намагалися нелеґально перейти кордон до Румунії Дмитро Ґораш і Володимир Яремчук. Підчас переходу кордону попали вони на прикордонну румунську сторожу, а опісля зачали втікати назад до Польщі. Хоч румуни кілька разів стрілили за ними, Ґораш утік до Польщі. Його схопила прикордонна польська сторожа. Доля Яремчука невідома. Здається, він утопився в Черемоші. Дмитра Ґораша, якого шукала поліція за те, що скривався перед відбуттям кари 6-місячної вязниці, відвезли до городського суду в Кутах.

РОЗБУДОВА СТОЛИЦІ ЛИТВИ.

Маґістрат столиці Литви, Ковна, розглядає на поручення уряду плян розбудови міста. Цей плян передбачає розріст міста до 250,000 мешканців. Тепер місто має 120,000 мешканців. На Вілії побудують міст і подбають про те, щоб з Ковна йшли великі шляхи вглиб краю.

НАПАСНИКИ З ВИЛАМИ В РУКАХ.

Два озброєні в вила напасники вломилися до мешкання Володислава Малецького, селянина в Дзвінци, коло Підгірець (тернопільського воєвідства) і під загрозою смерти заграбили йому 25 зл. у готівці та ґардеробу, вартости коло 40 зл.

НАРЕЧЕНИЙ 130 ПАНЯНОК.

Поліція в Солуні (Греція) арештувала артиста, який називав себе Петром Сакісом, але послугувався ще кількома іншими назвищами. Спеціяльність Сакіса — це заручини. Виманчував від своїх суджених гроші і потім щезав без сліду. Сакіс записував собі дуже докладно всі свої заручини і після арештування знайшли при ньому докладний спис усіх його „суджених" та їх знимки. Цей реєстр поміг поліції ствердити, що Сакіс був одночасно судженим 130 жінок. Найцікавіше те, що він справді ще був парубком, бо ще ні разу не оженився.

АЖ ТРИ НОВІТНІ МОВИ В ШКОЛАХ.

В школах СССР в найближчому часі введуть далекосяглу реформу в ділянці навчання чужих мов. Досі „советська" молодь у більшості не знала зовсім чужих мов, а тільки незначна скількість вчилась добровільно німецької мови. Тепер у советських школах молодь буде мусіти вчитись обовязково трьох мов: німецької, англійської і французької.

НАПАД НА КОРШМУ.

Пять замаскованих людей, у тому числі три озброєні в страшаки, а один в автоматичний пістолет, напали на дім Муня Горвата, шинкаря в Волинці, повіт Підгайці. Напасники стероризували домашніх і заграбили коло 50 пляшок горівки та невідому досі скількість тютюну ріжного роду. По грабіжі напасники втекли до недалекого лісу. Підчас нападу в склепі було коло 15 місцевих селян, які на вид напасників утекли до села.

ВБИВСТВО НА ТЛІ РОДИННИХ НЕПОРОЗУМІНЬ.

На Михайла Ониськова, селянина з Бортцова, золочівського повіту, що вертався з поля додому, напали два його шваґри: Григорій і Михайло Рибаки. Вони побили Ониськова по голові тупим знарядям так сильно, що Ониськів 10 годин опісля помер. Слідство виявило, що тут річ у вбивстві на тлі родинних непорозумінь.

КАНДИДАТИ НА КАТІВ.

До литовського міністерства справедливости не перестають напливати зголошення осіб, що бажалиб обняти становище ката. Дотепер зголосилися 8 голяндців, 2 німці, 1 мадяр та кілька москалів. Замітне, що з самої Литви ніхто не зголосився.

ПРО МУРИНІВ, СЛОНІВ, МІСІОНАРІВ І АЛЬКОГОЛЬ.

Лондонський щоденник „Таймс" подає доволі цікаву, а при тім ще й гумористичну вістку про дивне явище з полудневої Африки, недалеко Замбезі. Цілі стада слонів із португальської полудневої Африки емігрують на сторону зулів, в околиці, де живе муринське племя „тонґа".

Місіонарі тих околиць мають чимало клопотів із своїми муринами, які зробили кілька днів тому цікаве відкриття. Коли надрізати кору убулюсової пальми, то з дерева потече сок. Першого дня ця рідина має смак лімоняди, другого дня смак молодого вина, третього дня смак сильного лікеру. Четвертого дня сок має вже смак найсильнішого спирту.

Ясно, що мурини запиваються тим соком від найменшого до найбільшого. Та найдивніще в цілій історії те, що вістка про безплатну коршму дійшла до слонів на другу сторону кордону. Цілі стада слонів наплили на пальмові ліси і нищать запаси алькогольного соку „тонґа". З такого обороту справи найбільше вдоволені місіонарі, які ненадійно знайшли чотироножних союзників у боротьбі з алькоголем.

УРАЛЬСЬКІ КОЗАКИ ПІМСТИЛИ СМЕРТЬ СВОГО ҐЕНЕРАЛА

МОСКВА. — Советська преса пише, що в уйоргорській окрузі, в місті Алма Ата (столиця Туркестану) підчас неприсутности керманича тракторно-машинової стації, Ходжамірова, невикриті люди ввійшли до мешкання Ходжамірова і вбили його жінку і дочку. З огляду на цей факт „Ізвестія" пояснюють, що Ходжаміров є комуністом, брав участь у горожанській війні і сам особисто розстрілив провідника уральських козаків, ґенерала Дутова, якого були взяли до неволі большевики. Від цеї пори кілька разів намагались уральські козаки пімстити смерть свого ґенерала, та це їм не вдавалось. Теперішне вбивство родини Ходжамірова треба вважати актом пімсти за смерть ґен. Дутова, заключають „Ізвестія".

МУШТРУЮТЬ СОВЄТСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.

КИЇВ. — Київські „Вісті" з 23 березня ц. р. пишуть: „У „Спілці радянських письменників України", може більше ніж на яких інших ділянках соціялістичного будівництва вели свою контрреволюційну підривну роботу троцькісти, націоналісти: А. Сенченко, Коваленко, Щупак, Пронь та інші. Сенченко написав нездарну ворожу пєсу, яку його вірні поплечники, Щупак, Коваленко і Пронь, намагалися зробити досягненням української радянської драматурґії". Як відомо, Сенченко був минулого року головою „Спілки письменників України", а Коваленка і Щупака вважали найправовірнішими критиками. Нині лають їх за контрреволюцію.

„ПРОСВІЧУЮТЬ" УКРАЇНУ.

КИЇВ. — Цього року советська влада в Україні за пляном мала розпочати будову 166 нових шкіл. Плян цей дістав широкий розголос і його принято як велике досягнення на полі радянського шкільництва. Та ось київські „Вісті" скаржаться, що дотепер пороблено заходи тільки біля будови 16 шкіл, а решта не має ніякого вигляду. Очевидно, „Вісті" складають вину не на владу, тільки на... „троцькістів", які саботажують соціялістичне будівництво. В окрузі Києва вони обвинувачують голову міської ради, Варова, а в окрузі Харкова — Ткаченка.

ВІДКРИТТЯ КАНАЛУ МОСКВА-ВОЛГА.

МОСКВА. — Першого травня відбудеться офіційне відкриття каналу Москва-Волга, який сполучатиме водним шляхом Москву з Каспійським морем. Пристань каналу прикрашено ріжними архітектними будинками і статуями, серед них Леніна і Сталіна, що мають по 80 стіп висоти. Тепер плянують канал, що сполучав би безпосередньо Каспійське море з Чорним.

ПОЛЯКИ ОРҐАНІЗУЮТЬСЯ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

КРАКІВ.—Краківський „Ілюстровани Курієр Цодзенни" поміщує допис з Тернополя, в якому пише: „В польському суспільстві в Східній Галичині відбуваються глибокі переміни. Дотеперішне розбиття, викликане політичними ріжницями, уступає місце консолідаційній акції всіх польських елементів. Є це без сумніву відповідь на скріплену русинську офензиву. Наші креси під оглядом народньої діяльности польського населення були в останньому часі занедбані. Крок за кроком корчився польський стан посідання в селі і місті. Щойно в останніх часах прийшла серед польського суспільства зміна на краще. Внутрішні справи усунено на бік. Консолідація обняла всі суспільні і політичні ґрупи".

ПІДЛОЖЕНО БОМБУ ПІД ЖИДІВСЬКИЙ ЧАСОПИС.

ВАРШАВА. — Невідомі справники підложили бомбу під будинок редакції жидівського часопису „Наш Пшеґльонд", що виходив у Варшаві польською мовою, з ціллю висадити будинок у повітря. Бомба трісла, але не завдала будинкові великої шкоди, тільки висадила шиби. Арештовано одного молодого чоловіка. Два його спільники втекли.

ФРАНЦУЗЬКА ПОЛІЦІЯ ПІДГОТОВИЛАСЬ ДО „ПЕРШОГО ТРАВНЯ".

ПАРИЖ. — Внаслідок довголітньої аґітації соціялістично-радикальних елементів в нутрі французької суспільности слідні пристрасти, що знаменують клясову боротьбу. Ці пристрасти вибухали вже при інших нагодах, а тепер поліція підготовилась до евентуальних вибухів у часі першотравневих парад. Вона потворила „літаючі ескадри", засоблені в слізні і димові бомби, як також у готові дротяні перегороди.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА РОЗУМНУ ОЩАДНІСТЬ

Коли минулого тижня розійшлася по краю вістка про буджетове послание президента Рузвелта, багато людей у краю зажурилося його заявою про його намір знижувати видатки уряду на допомогу безробітним. Що ця журба була зовсім на місці, показується цього тижня, коли президент Рузвелт не то що не обмежив своїх домагань у цьому напрямі, але їх ще далі розширив. Хоча, що правда, Рузвелт самий нічого публично не заявив, то відповідальні газети кажуть, що вони зовсім певно знають, що президент стоїть тепер за ще дальше обниження допомоги для безробітних: коли він передтим був за зменшення цеї допомоги до 1 біліона 500 міліонів, то тепер він не буде мати нічого навіть проти зниження цеї допомоги до 1 біліона 200 міліонів, якщо цього буде треба для зрівноваження буджету.

Ціла ця щаднича програма та бажання зрівноважити буджет означають, що ціла низка важних суспільних робіт не буде зроблена. Потерпить не тільки така важна й необхідна справа, як допомога безробітним, але й інші, теж важні законопроєкти, як: законопроєкт Вагнера й Стігала про будову дешевих домів, законопроєкт про земельну аренду, про допомогу для шкільництва, про федеральну допомогу для боротьби проти венеричних недуг. За ці реформи велася предовжезна боротьба й аж тепер здавалося, що вони будуть ухвалені. А тут нагло вони мали би розбитись об заходи зрівноважити буджет і завести ощадності в уряді.

Якщо урядові про це справді йде, щоби буджет зрівноважити за всяку ціну, то уряд повинен попробувати піднести податки, очевидно тим, котрі здібні податки платити. Так роблять тепер мало-що не всі краї в світі. Якраз тепер в Англії ухвалюють новий податковий закон, на основі котрого кожний англієць, що має 10,000 долярів річного приходу й родину з жінки й двох дітей, буде платити податку $1,627.50 на рік, тоді як американець, що має такий приход і такі зобовязання, платить усього $296. Людина, що має 4,000 долярів річного приходу, платить в Англії $312.50, а в Америці $12. З цього порівняння видно, що Америці нічого боятися підвищення податків на людей, що мають вищі приходи, бо заможні люди в Америці не можуть сказати, що вони податками обтяжені.

Для краю краще, щоб заможні люди платили податки, ніж мали би безробітні лишитися без забезпечення, ніж мали би незаможні верстви мешкати далі в собачих будах, ніж мали би фармери, що арендують землю, жити без забезпечення потрібного до життя мінімума, ніж мали би діти загибати в безпросвітку, ніж мали би жертви венеричних недуг розгниватися й поширяти ще далі свої недуги.

Тепер є нагода для всяких політичних клюбів проявити свою діяльність і сказати своїм представникам у конгресі, що виборці противляться невластивій кампанії за щадження й буджетове рівноваження.

ЩЕ ДО ПИТАННЯ ПРО „НАС" І „ТАМТИХ"

Моя стаття „Ми і Тамті", видрукувана в американській „Свободі" та в паризькому „Українському Слові" (з 14-го березня) викликала статтю „До питання нашої програми", видрукуваної в „Українському Слові" 4. квітня і підписаної „Одним із тамтих". З цеї статті, а також з кількох надісланих мені листів, виявляється необхідність розвинути й пояснити мою думку.

В моїй статті я писав: — „Коли я думаю про перспективи нашої зустрічи з „тамтими" (цебто з звільненими мешканцями теперішньої Радянщини), я хочу тільки одного: щоб „ми" не накидали „тамтим" своїх власних бажань і ідеалів, але намагалися зрозуміти тамошні бажання, тамошні ідеали, **бо серце й душа нашого народу не тут, а там.** Тому я хочу, щоб ми йшли в Україну не з наперед уложеними програмами хоч би й з найкращих чужинецьких зразків — а з готовістю будувати цілком нові програми, пристосовані до реальної української дійсности".

Один із „тамтих" погоджуючись зі мною, що не тільки душа й серце нашого народу, але й руки і реальна сила знаходяться саме на Радянщині, а не на еміграції, висловлює проте цілком протилежний мойому погляд, а саме: — „Ні, кажу, ми повинні прийти власне з „наперед уложеними програмами", яких Україна від нас вимагає, і вміти їх накинути, коли це буде потрібно". Бо, мовляв, „там провідні кадри через ворожу пильність не можуть належно працювати над розбудовою ідейно-програмових засад української державности". І тому це завдання опрацьовування ідейно-програмових засад української державности спадає на „нас", цебто на націоналістичну українську еміграцію. „Це значить, пише далі мій опонент — що ми просто зобовязані ідейно озброювати й орієнтувати український нарід у його боротьбі, а назустріч їй з ним прийти підготованими. Чи зможемо цього досягти, коли будемо самих себе добровільно ставити в положення програмової неозначености й невиразности, наслідком якої є згори прийнята **пасивна згода** служити всякій державі, якаб вона не була?... Для чогож потрібна провідна місія українського націоналізму, для чогож потрібний самий український націоналізм?..."

Із вище наведеного питання виходить, що „Один з тамтих" просто мене не зрозумів. Колиб я стояв на позиції „пасивного" приймання **всякої** дійсности чи державности, колиб я уважав зайвою й непотрібною роботу над ідеольогічним розробленням українського націоналізму, я сам мусів би вже віддавна заперестати писати, — а коли цього не роблю, то саме тому, що вважаю необхідним постійно — в міру своїх скромних сил — працювати саме над отим „ідейним озброєнням і орієнтуванням українського народу", що про нього пише мій опонент.

Я завжди вважав і уважаю, що українські націоналісти мусять відрізнятися від інших українців перш за все своєю **активністю,** постійним напружуванням всіх своїх сил, саме отим постійним студіюванням **все нових ситуацій,** що в них ставить нас вічно мінливий біг історії. І коли я говорю, наприклад, що я готовий вже тепер підпомагати всякий **український** уряд, під умовою тільки, щоб він був тільки **дійсно український** уряд, а не експозитура якоїсь чужонаціональної влади, то я виходжу **таксамо** не з засади „пасивного" приймання, а навпаки, тільки з засади **активного** чину.

І знову таки, коли я говорю про те, що ми мусимо йти в Україну не з наперед уложеними програмами — хоч би із найкращих чужинецьких зразків — а з готовістю будувати цілком **нові** програми, пристосовані до реальної української дійсности", я теж маю на увазі саме оту **нашу** націоналістичну активність, саме оту націоналістичну здатність пристосовуватися до життя, активно його студіювати і, відповідно до цих студій і **реальних** потреб нації, а не параграфів наперед складених програм, розвивати свою діяльність на користь **цілої** української нації. — „Один з тамтих", закінчуючи свою статтю, запитує: — „І чи не тому втрачено українську державність у 1920 р., що ні ми вдома, ні наша стара еміграція не викували **завчасу** ясних теоретично-програмових ідеалів нації? Не маючи цих „наперед" уложених програм" — творили їх хаотично, в атмосфері шкідливих догм, сумнівів і розгублености, притому під гуркіт гармат. Це було вже запізно, щоб якабудь програма була в стані дійти до народних мас і двигнути їх до акції..."

На превеликий жаль, в тому цитаті, як і в цілій своїй статті, автор змішує націоналістичний **світогляд з практичною** програмою діяльности. Нема жадного сумніву, що на обовязку нашої еміграції лежить розроблення націоналістичного **світогляду і світовідчування,** що його брак так фатально відбився на нашій першій революції, а не брак „наперед уложених програм", яких, теж на жаль, було у нас аж забагато, і які загалом ніколи не двигають народних мас. Двигає віра, а не „програми".

Хіба наші есдеки, чи есери не мали „наперед уложених програм", розроблених відповідно до найкращих чужинецьких (в першу чергу московських) зразків?! Автор має цілковиту рацію, коли згадує про шкідливі „догми", від яких саме нам треба якнайбільше берегтися, — бо, повторюю, — не абстрактні, хоч би які словесно-гарні, догми повинні ми принести в Україну, а — готовість творити цілком нові **програми,** — цебто готовість з найбільшою активністю студіювати мало нам знані умовини **реального** життя, щоб на підставі тих студій, при **світлі нашого національного світогляду** витворювати форми відродженої української державности.

Певна річ, це не буде легка робота, і йти за партійною граматикою, як робили наші есдеки і есери, далеко лекше, ніж студіювати живе життя, але саме тому, що ми не хочемо повторювати їх помилок, ми не можемо замикати себе в рямки утопійних програм. До чого доводять такі наперед уложені програми, виказує, наприклад, сучасна **совєтська дійсність,** що є саме наслідком наперед уложених програм московських емігрантів, відірваних від народу, але захоплених своїми подрібно розробленими програмами.

До чого доводить інший шлях, виказує нам сучасна **італійська дійсність,** що є наслідком саме такого підходу до справи, який я вказав у статті „Ми й тамті". Зрештою, ось що писав про це Мусоліні в своїй „Доктрині фашизму":

„Роки, що попередили похід на Рим, були присвячені вимогам чину і не сприяли доктринальним дослідам та цілковитому опрацюванню доктрини. Відбувалася війна по містах і селах. Дискутували, але — і це було найважніше й найсвятіше, — але й умирали. **Вміли вмирати.** Доктрина, гарно виложена, з поділом на розділи й параграфи й у супроводі пояснень, могла й бракувати, бо заступало її щось повніше: **віра...**"

В цьому відношенні, ми стоїмо вже краще від фашизму в перших роках його діяльности, — бо ми **маємо** вже нашу **націоналістичну доктрину, ми** маємо вже наш світогляд, ми маємо отже той **критерій,** що мусить нам присвічувати в кожному нашому акті практичного життя, тимчасом, як Мусоліні ще 27. серпня 1921 року писав до свого приятеля Бянкі: — „Тепер італійський фашизм, якщо не хоче вмерти, або ще гірше — закінчити своє життя самогубством, мусить дати собі „корпус доктрин". Вони не будуть, не **повинні бути** Несовою сорочкою, яка взагалі нас назавжди, бо **будучність таємна й не до подумання,** — але повинні дати нам норму для орієнтації нашої щоденної політичної та особистої діяльности".

Отже щодо українського націоналізму, то він вже має загальну норму яка дозволяє йому відділяти справжніх патріотів від спекулянтів на патріотизм, і з цею нормою, а не з наперед укладеними програмами він має йти в Україну.

Це зовсім не значить, що ми взагалі не повинні мати ніякої програми. Ні, навпаки, ми **мусимо мати** програму, бо тільки працюючи над виробленням програми, ми можемо **бодай у деякій мірі** пізнати **тамошні умовини життя,** бо взагалі, тільки працюючи, щось пізнається, — але, повторюю, мусимо бути готові й на те, щоб вироблене відкинути, колиб воно видавалося непридатним для життя. Памятаймо, що нашу попередню революцію загубила не відсутність програм, а навпаки, завелика їх скількість, та особливо оте доктринерство їх творців, що твердили: Україна мусить бути відповідна до їх програми, або хай краще вона взагалі не буде.

Миж кажемо: **Хай гине програма (і навіть ми з нею!), щоби була Україна!..**

Евген Онацький, Рим.

ВТЕЧА ПЕРЕД ПРАВДОЮ

Горе нації, що боїться глянути правді в очі. — Тому зле у нас діється, коли втікаємо перед правдою. Невже утікаємо? — Так! **Бо перборщуємо,** або в один, або в другий бік. Від найчорнішої краски скачемо до найбільше рожевої. Ми, українці, — люди крайностей. Як змінлива наша погода, так змінливі наші погляди. Сильний мороз змінюється впродож ночі в галицьку „хляпанину". Сильний оптимізм перемінюється, навіть впродовж мінути у безнадійність. У нас нема ніякої „середини"; є тільки дві крайності, а між ними — провалля. Себто обріхуємо себе самих або неправдивими рожевими надіями, або перебірченими чорними думками. Кажемо, що українець є вроджений вояк. Може бути. Одначе спосіб думання у нас зовсім не воєнський і ніяк його не можна погодити з героїзмом, про який багацько говоримо. Вояк хоче завжди знати правду, якою вона не булаб для нього: прикрою, чи милою. Тому військові штаби за всяку ціну стараються пізнати правду про свого противника, про його дійсну силу, щоби могли подумати про відповідні способи наступу. Зовсім інакше у нас. Ми не хочемо правдиво оцінювати ні положення, ні людей.

„Тільки в мені правда і в Бога трошки" — каже наша українська приповідка. Здається, що вона деінде не могла вродитися, тільки у нас. І згідно з тою приповідкою робимо в життї. Тому „я" є початком і кінцем усього; я є єдиний правдивий патріот, єдиний правильно думаючий політик, діяч, журналіст, чи критик і т. д., а всі інші, це „шуя", „чужі агенти", „бандити" і т. д. і т. д. А якщо так, то всі повинні тільки мене слухати, бо я „воював", „терпів за ідею", мучився, не те що, бігав, розпинався і т. д. Тисячі англійців, товчуться по світі серед вічних небезпек життя, серед невигод і трудноців, але ще ніхто не чув, щоб англієць тим **хвалився,** щоби думав, що він тому є першою особою в Англії, що всі його повинні слухати. — Ось тому не можемо оцінювати дійсної вартости інших людей, не знаємо вартости людських сил, не вміємо оцінити як слід поодиноких ситуацій. Для нас кожночасне політичне положення є таке, **яким ми його хочемо бачити,** а не таке, яким воно дійсно є Вояцька, чи героїчна чиста правда нам непотрібна.

Правда нам не цікава. Просто боїмося, що, кажучи правду, ніхто нам не повірить. Зате, перебірщуючи, ми певно знайдемо вдячне ухо, яке вислухає нас і повірить. Отже краще „перетягнути сакрамент", і тов чорний бік. Трапиться якась неправильність у кооперації — то чому не переїхатися по всій кооперації; мовляв — всі кооператори-„манкарі", всі директори —злодії. Є якісь недотягнення між приватниками — то „рутенець" „бабахне" по цілім купецтві. Навіщо річева критика, докази, — коли вони містилиб тільки правду, яка в нас... нецікава. Навіщо послугуватися розумом, коли це непопулярна справа? Навіщо правда, якаж моглаб би признати вартість іншої людини поза моїм „я"? — **Правда можлива тільки в героїчній нації,** бо ця не боїться правди, має сміливість глянути її в очі. В армії потрібна правда, але не потрібна в череді. В армії шанує один вартість другого, бо знає, що він „самий війни не виграє". Зате в череді, де один одному стає на запятки, панує нетерпимість; один „буцкає" другого; чим сильніше — тим ліпше. Щоб англієць чи німець міг виріжнитися між своїми, мусить важко працювати, навіть—якщо він має непересічні здібності. У нас це непотрібне. **Вистарчить перебірщувати, робити з мухи слона, з поголоски — „правду".** І сильно „буцкати"! Те ще нікому в нас не пошкодило. Навпаки. Про це — „люди говорять", думають за рецептою **„щось там таки мусить бути"** і видвигається такого „генія" понад рівень.

Живемо в більшості брехнею, перебірщуванням, крайністю. Правда вимагала би від нас надзвичайної посвяти, праці, витревалости, сталевих нервів. Цього не маємо. Тому підсвідомо оправдуємо наші недомагання відповідно спрепарованою „правдою". В господарстві мусимо — якби не було — казати, що „все зле". Якщоб хтось у нас не сказав, що йому не „біда", то наразивсяб на певні підозріння, що „він мусить красти". Можуть чужинці завидувати нам „Масолсоюзу". Це зовсім у нічому не змінить думки „рутенця", що — мовляв — вся кооперація це капіталістичне здир-

И. Т. Підляшецький.

ВІСІМНАДЦЯТЬ ПИСАНОК

Великдень був теплий. Ішов десь з півдня добрий вітер, що весну на крилах ніс.

Перекликались раз-у-раз понад полями дзвони, гомоніли свою рокову пісню.

Сподуня дід Митро з хати виліз, на прицпі сів, люльку свою вірну пакав.

Десь на вулиці тоді забринілі дитячі голови й швидко крізь ворота вбігли засапані, задихані внучата.

Мирослько вимахував руками наче вітряк, Оксанка кісти неприборкані на бігу поправляла.

— Чого брикаєте? — наче сердився дід Митро. — Сліб хвилину маком..

Мирослько до діда припав.

— А ми були на кладовищі! — нахвалявся. — Там на воєцькій могилі дівчата писанок поклали.

— Такі гарні писанки!... Такі гарні! — встряла собі Оксанка.

— А скільки їх? — зморщив чоло дід Митро й задивився кудись у поле. — Скільки їх? — питав невважливо.

Внуки затихли. Міркували, скільки писанок бачили. Мирослько з напруги аж пальчика в губи втиснув.

— Зараз... зараз... — проізшептала повагом Оксанка.

Із поля сильніше загомоніли дзвони.

— Пять! — гукнув Мирослько й підстрибнув на радощах.

— Пять! — підхопила за ним Оксанка.

— Пять... — прошептав дід. — Пять... А там їх було вісімнадцять...

— Де? — загомоніли внучата.

Дід Митро витягнув руку.

— Там... — указував кудись на поле. — Там. Далеко звідсіль. Багато днів і багато ночей треба їхати туди...

— А чому вісімнадцять? — питався Мирослько.

— Бо їх було стільки.. — мимрив дід Митро.

— Кого? — довідувався вперто Мирослько й сперся ліктями на дідусеві коліна.

Дід погладив Мирослькові кучерики й знову задивився в поле.

— Їх... — шептав. — Наших козаків.

— Козаків? — закликав Мирослько. — Козаків? То вповідайте, дідусю.

Із хати нишком вийшов мі-сяцятилітній Грицько. Оперся об одвірки й застиг, задивившись на діда.

— А хібаж я не оповідав вам ще цього? — дорожився дід Митро.

— Ні! Ні! — загукали внуки. — Розказуйте, дудусю.

Дідусь знову набив файку й повагом запихках.

— Це вже були останні оповідав наче до себе. — Дивна це була війна. Дивні це були вояки. Був же й я на війні... І Прусаки бились добре, й ми незгірше, але це була інша війна. Інакше бились... Їх було вісімнадцять. Замкнулися в коршмі й звідси стріляють. Коршма посеред майдану. А ворог уже усіх боків трохи за кріси їх не ловить. А козаки наче не бачуть цього. Стріляють без упину, без уговку. — Піддавайтесь! — кричить ворог. — Піддавайтесь! Нікуди вже не втечете! Піддавайтесь! А козаки з коршми в відповідь: — Братці! До останнього набою! Ворог стіжок соломи, що біля коршми, запалив. Вогонь перекинувся на коршму. Коршма вже горить, а вони далі стріляють. Аж урешті набоїв у них нестало. Ворог коршму обступив навкруги, та не видно козаків. Не виходять. Не піддаються. — Піддавайтесь! Піддавайтесь! — гукають їм у коршму. А там тихо-тихо.. Ворог у сіни, в вікна вже заглядає. Аж тут із коршми наче грім: — Слава Україні! — Й вилітають козаків крізь вікна й двері — надвір. Блиснули шаблюки наче срібні іскри. Та дим бухнув раптом і очі козакам гризе. Відмахуються вони наосліп, самі ледви на ногах держаться. Горить одежа на сердешних. Зловили вороги їх усіх живих. Повязали їм руки на спинах, прикладами крісовими поштовхують. Знущаються. Марш! Марш! — ревуть осатанілі вороги. —

Дід Митро замовк на хвилину й файці колупає.

Внуки слухають, духу не переводять.

Грицько нахмурив брови, дивиться в діда, наче в образ.

Дід Митро помовчав хвилину й знову наче не до внуків:

„Повели їх на другий бік майдану. Там мур височенький. Люди здовмів повилазили й плачуть: — Що вони з ними хочуть робити? Таж це полонені...

Грицько плюнув.

— Люди тільки вміють, що й плакати — видув презирливо губи.

Дід Митро глипнув мовчки на нього.

— „Правду кажеш, синку... Правду кажеш..." — замимрив.

— І... — Мирослько й він замовк.

Оксанка затулила кулачками вічі.

— Щож... — сердито закликав дід Митро. — Постріляли їх одного за другим. Люди просили, плакали, та нічого не помогло...

— Люди тільки просять та плачуть... — знову обізвався Грицько й улився пальцями в одвірок. В очах у нього вогники бігають.

— Це було в Страсну Середу — кінчав дід. — Веліли їх закопати за селом. Та люди згодом узяли їх на кладовище й похоронили по християнськи. На Великдень поклали їм на могилі вісімнадцять писанок. Все те бачив. Мене забрали були в те містечко з підводою. Два роки там побув.

Оксанка й Мирослько дивились у поле. Там десь ввижались їм срібні блиски козацьких шабель.

Понад полями перекликались Великодні дзвони. („Наш Прапор").

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Днесь правда світу з гробу встала
Та поконала ворогів
І пригорнула до свого серця
Всіх поневолених рабів.

Христос воскрес! Радійте, браття,
Воскресла правда і добро,
Вже тюрми й ланци в страху трісли,
Минає мука, минає зло.

Христос воскрес! Все, що живе лиш,
Воскресло нині на душі,
Радіє днем життя обнови,
Днем, що правди сталі всі.

Радіймо днесь, як тільки можем,
Славім Христа, що з гробу встав,
Бо він для нас у день цей
На новий шлях вже показав.

Микола Горішній.

Суддя: Як підсудний міг бути такий зухвалий та вломитися до хати пана Прутика опівночі?

Вломник: Пане суддя, як я тут був останній раз, то пан суддя докоряли мені, що я ограбив прохожого в білий день... Колиж я властиво маю працювати?!

ство, безладдя і т. д. — В політиці найбільше обріхуємо себе. Політика вимагає холодної, тверезої оцінки положення, оцінки власних та приватних сил. Чи до цього ми здібні? Чи не вистарчала нам якась мала обіцянка, щоб ми на ній оперли всю нашу політику? Чи не обдурювали ми себе надіями в „справедливість" Антанти, чи в силу Ліґи Націй? Чи не надіялися ми колись золотих грушок на вербі від „православного царя" і віри в заключену „угоду"? Переборщення — чи навіть брехня — на рожево тягнулася червоною ниткою у нашій політиці від давен-давна. Тій рожевій красці протиставиться щораз більше друга крайність: обезцінювання всякої політичної сили, забріхування, що політично ми — найповніша нуля, а коли ще живемо, то це — так сказати би — тільки з ласки інших. Тому в такій оцінці політичних сил у краю кожна ґрупка вважає себе за початок і кінець політичної мудрости й сили. Твереза оцінка політичного положення та сил вимагає холодного розуму. Щож, коли наші ділання не є випливом холодної застанови, але гнівної химери. Робимо звичайно все „на злість усім". Без тієї „злости" нема діла. Не з одушевлення для справи, але „на злість" закладаємо в селі друге конкуренційне товариство; і не тому це робимо, щоби провадити корисну працю, але тому, щоби повалити „конкурентів". В господарській конкуренції обовязують якісь правила, але в „громадянській діяльності" все дозволене. **А що в брехню у нас скоріше вірять**, то управляємо штуку забріхування, скільки вдасться.

Добре — скаже хтось. Але чи не переборщили ви тут в оцінці наших недомагань? На жаль, у цьому напрямку важко переборщити. І ми дійсно раді би, якби ми розминулися з правдою. — („Наш Прапор").

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

„АМЕРИКАНСЬКА ҐРУПА".

У ґалеріях Монтроса в Ню Йорку відкрито недавно виставу образів „Американської Ґрупи".

Між виставляючими там малярами є: Савло Берман, Ізаімі Дуа, Ґарі Ґотліб, Ясуо Куніоші, Луис Рибак, Чуэо Тамацу й такі інші.

Словом, американці.

АМЕРИКАНСЬКИЙ МІЛІОН ВИСТАРЧИТЬ.

Доносять з Альбанії, що король Зоґ шукає жінки. Подають при тому, що це не є правда, що буцімто Зоґ хоче женитися з італійською принцесою. Він шукає передовсім жінки з майном. Най буде й американка, щоб лише мала пару міліончиків долярів.

Значить, як є міліони, не важно, що дівчина буде проста, а не принцеса.

Як наші люди кажуть: у багатої дівки горба не видно.

БЕЗ БУКА НЕ ПРИСТУПАЙ.

Московська „Правда" висипалася проти якогось Олександра Серебровського, що колись був головою золотого тросту й віцекомісарем важкого промислу.

Закидує йому пусту чванькуватість. Мовляв, він такий пустий, що казав собі на славу вилити 12 величезних бюстів і прикрасити ними совєтську промислову виставу. „Правда" закидує Серебровському, що він поступив против недавньої заборони Сталіна проти таких підхлібств.

Легко було Сталінові заборонити, але чи, так легко совєтським громадянам випростовувати хребти, котрі гнулися двацять літ?

НЕ В ТОМУ СИЛА, ЩО КОБИЛА СИВА.

Пишучи про виступ ріжних національних ґруп з своїми танцями на святі народніх танців у стадіюмі на Ренделс Айленді, „Ню Йорк Таймс" замітив:

„Найбільша ґрупа була американська. В ній було тридцять танцюристів, але вони не були найліпше вивчені".

Не в тому сила, що кобила сита, а в тому, що тягне. Що варта ґрупа, що має 30 танцюристів, коли вони не танцюють добре, а хіба довго?

ЧИ НЮЙОРЧАНИ ВАРВАРИ?

На таку тему говорив оноді проповідь відомий проповідник Джан Гейнс Говмз.

Говорив про світову виставу, що буде в Ню Йорку в 1939-тім році. Питався він: чи має ця вистава показати культуру й красу, чи варварські признаки американського характеру?

По чому мірити добрі й злі признаки характеру? По тому, відповідає проповідник, чи від цього розвиваються вищі ідеали про громадське життя.

ДІТИ И МИ.

Доносять з Ліону, в Франції, що ґрупа дітей побила камінням на смерть свого 8-літнього товариша за те, що він не стриг собі волосся так, як вони.

Ні, це не було в домі божевільних дітей, а в звичайній публичній школі. І діти зовсім нормальні діти.

Що з них виросте? Звичайні люди, що готові камінням побити людину, що чимнебудь ріжниться від них. Наприклад, ходить до іншої церкви, або признається до іншої партії.

СКІЛЬКИ НАМ ЛІТ?

Додають у цій новинці, що діти, які вбили свого товариша камінням на смерть за волосся, мають від 6 до 10 літ життя.

У цьому віці діти хочуть і самі бути такі самі, як інші, і хочуть, щоби всі були такі, як вони.

Деякі люди на ціле своє життя остаються на тому власне рівні умового розвою: навчаться професії, поберуться, власні діти мають, а все таки умово вони ще в віці між 6-тим і 10-тим роком життя. Як хтось важиться волосся інакше носити, як інші його носять, каменем його в голову.

МНОГОЯЗИЧНИЙ ПОСАДНИК.

І знову розписалися ґазети про нюйорського посадника Ля Ґвардію. Цим разом підчеркують його здібність говорити ріжними мовами.

Як італієць з роду він говорив промови по італійськи. Раз на зборах говорив він по жидівськи. Потім говорив до сербського консуля по сербськи. Про Гітлера говорив по німецьки. Каже „Ню Йорк Таймс", що незадовго Ля Ґвардія певно заговорить до своєї прачки по китайськи.

На це все треба сказати, що є говорення якоюсь мовою й є говорення. Говорення говоренню не рівне. Як хтось при мені заговорить по китайськи, я скажу, що це дуже гарно, але додам: Що на це китаєць скаже?

Копирчак вийшов із жінкою на прохід. Біля парку катаринкар грає на катаринці, а папуга витягає льоси. Копирчак дав десять центів катаринкареві, папуга витягнула йому льос. Жінка вириває чоловікові його з руки та читає: „Дістанеш господарну, любу, гарну жінку..." так ти, хотів би, мій любий, та доки я живу, це не станеться, можеш бути певний!

Чоловік: Колиб ти вміла варити, ми могли б заощадити багато грошей.

Жінка: А колиб ти вмів щадити, ми могли б приняти собі кухарку.

НЕДІЛЯ 9-го ТРАВНЯ (День Матери) SUNDAY MAY 9 (MOTHERS DAY)

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УКРАЇНСЬКА МОЛОДІЖ (УКРАЇНСЬКИЙ СИВИК СЕНТЕР І УКРАЇНСЬКИЙ ХОР) НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

:—:—: влаштовують :—:—:

КОНЦЕРТ і 2 ПРЕДСТАВЛЕННЯ

в INTERNATIONAL INSTITUTE, 341 EAST 17th STREET, NEW YORK CITY

(між 1-шою і 2-гою Евеню.)

Вступ 40 центів. Початок ТОЧНО в годині 6:30 ввечір.

Вступне слово виголосить п-ні Марія Чейс Кол, голова Міжнародного Інституту, про діяльність української молодіжи на американськім полі. В програму концерту входять: Хор молодіжи під проводом молодого Степана Марусевича, Орхестра п. М. Гайворонського, сольоспіви п-ни М. Мелянович і декламація панночки М. А. Ваґнер. Також будуть виставлені дуже цікаві представлення.

102, 106

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

61.

Братство св. Михаїла, відділ 235 У. Н. Союзу в Росфорд, О., ухвалило на своїх зборах, які відбулися 11. квітня б. р., такі проєкти:

1) **Справа конвенційних проєктів.** Як бачимо, то в конвенційних проєктах робить дехто ріжні закиди головному урядові У. Н. Союзу. Далі, ставлять ріжнородні домагання до конвенції в справі полекш для членів. Як теж є в тих проєктах і багато інших подібних річей. Багато тих закидів не є нічим іншим як тільки киданням болота на невинних людей, на тих, яких ми самі вибрали до проводу. Багато з проєктованих домагань є немислимі й неможливі до переведення в життя. Але загал членів над тим не застановляється. А накинувшися того всього, не має навіть спромоги переконатися, чи закиди правдиві, чи полекші можливі до переведення. Всі члени раді мати полекші. І цілком певно, що У. Н. Союз рад би їх дати, якби це було можливе. І тому і діловодство не зможуть нічого ухвалити, що є теж неможливе. Та ми не хочемо підходити в такий розумний спосіб до справи. Не розуміємо членам, що є можливе, а що ні. І тому вислід таких проєктів є такий, що члени є розчаровані, що нарікають на У. Н. Союз, тратять до нього довіря, його покидають і йдуть до чужих інституцій. Ось так виглядає по правді та користь, яку маємо з наших проєктів. Тому, беручи це під увагу, і маючи на увазі нішо інше, а тільки добро нашої інституції і нашого народу в Америці, проєктуємо:

Щоб конвенційних проєктів не друкувати в „Свободі", як це робилося до цього часу. Замість цього належить зібрати всі проєкти, надіслані відділами, від дня проголошення конвенції до кінця березня і їх видрукувати в такій формі, як це тепер робиться зі звітами головних урядників У. Н. Союзу, які предкладаються делеґатам. Такі видруковані проєкти повинні бути розіслані по одному примірникові кожному відділові й кожному конвенційному делеґатові 15 днів перед розпочатям конвенції.

2) **Сиротинець.** Гроші, зібрані на Сиротинець, нехай головний уряд вишле на такі народні цілі, на які вкажуть члени тих відділів, що ті гроші складали. Наприклад: на Рідну Школу в старім краю, на будову Народніх Домів і Захоронок, на Сиротинець у Філядельфії, на Український Школу в Стемфорд, Конн., і інші подібні цілі в старім краю чи тут в Америці. Думаємо, що вже навіть ті, що піднесли думку будови Захисту-Сиротинця, прийшли до переконання, що це красна річ, але для У. Н. Союзу неможлива до здійснення.

3) Змінити параграф 167 у тім місці, де говориться про хронічні недуги, в такий спосіб:

Члени, що хорують на якінебудь недуги або з причини нещасливих випадків (потовчення, покалічення і т. п.), виключаючи недуги венеричні, не менше як три місяці, є управнені до запомоги в сумі $50, по шістьох місяцях $100, з тим застереженням, що не можуть побрати в однім році більше як $100.

Причини зміни є такі: Були випадки, що члени, що хорували короткий час, дістали запомогу, а ті, що хорували довше, дістали менше, або цілком не дістали запомоги. А далі: Є члени, що як тільки хорують тиждень чи два, вже хочуть допомоги від У. Н. Союзу. А коли відділовий уряд, знаючи, що головна екзекутива такої просьби не узгляднить, не хоче такої просьби писати, то зараз є ґнів, невдоволення і непорозуміння. А уряд відділу не має на що покликатися, бо статут у тім місці не означує, по якім часі можна вносити просьбу і до якої суми є член управнений.

Юрій Андриш, предсідник; **Андрій Теплий**, касієр; **Микола Процик**, секретар і делеґат.

62.

Товариство ім. Т. Шевченка, відд. 156 У. Н. Союзу в Честер, Па., ухвалило на місячних зборах з 11. квітня такі точки:

1) Заявляємося за злуку всіх українських запомогових організацій в один великий У. Н. Союз.

2) Треба для приєднування молоді мати організаторів, що вмілиб вести молодечі відділи на зразок американських спортових організацій.

3) Щоб приєднати молодь, завести ґрамоти найновішої системи, а то 10-літні, 15-літні, „добел ексидент паліси". Молодіж не хоче асекуруватися на смерть. Тому треба дати те все, що є в американських асекураціях, що забезпечують на життя. І не змушувати молодіж, що не вміє по українськи, платити по 30 центів місячно за „Свободу". Як теж і старих не змушувати платити за ґазету, як не вміють читати. Тоді буде менше нарікань. Треба теж зробити щось з додатковими фондами: запомоговим, конвенційним і народнім. І щодо них не треба нікого примушувати. Хай буде так, як в американських асекураціях, що на всяку річ є інакша поліса. Фонд народній можна знести, бо тут і так є на всяку річ збірка, і то як на старий край так і тут в Америці. Фонд конвенційний зменшити на 3 центи і зробити окружні конвенції, а кожна округа повинна вибирати по 3 або 4 делеґати на кожну конвенцію, яка повинна відбуватися в домі У. Н. Союзу, а не в готелях, де витрачується багато гроша, а нема з них користи для членів Союзу.

4) Як не буде окружних конвенцій, то щоб конвенції відбувалися що 6 або 8 років і там, де є найбільше відділів У. Н. Союзу, та щоб дієта делеґатів не виносила більше як 8 долярів на день.

5) Брати від позичок на ґрамоти найвище 3 проценти.

6) Дивіденди для членів виплачувати чеком, щоб кожний член знав, що дістав, бо через відтягання від вкладок буде багато помилок, бо є багато членів, що є позамісцеві й на мітинги не приходять, то не будуть знати, як є з дивідендами, і тоді дивіденди готові пропадати в касі відділу або в секретаря; а як буде чек, буде мусіти бути доручений, і так буде справедливо.

7) Не вибирати урядниками таких людей, що є урядниками інших організацій, запомогових чи політичних.

Бажаємо делеґатам якнайліпших успіхів, щоб У. Н. Союз зріс до 20-ти тисяч членів, та щоб загал зрозумів, що де єдність, там сила.

Яцко Ташик, предсідник; **Павло Закорчемний**, касієр; **В. Новак**, секретар; **Микола Муляр**, делеґат.

УВАГА! НЮ ДЖЕРЗІ, НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Отсим повідомляю, що

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ НАРАДИ

ВИКЛЮЧНО ТІЛЬКИ ДЛЯ ДЕЛЕҐАТІВ І ЗАСТУПНИКІВ

:—:—: відбудуться :—:—:

У ВІВТОРОК, ДНЯ 4-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1937 РОКУ

В ГОДИНІ 8-мій ВВЕЧІР.

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,

181-183 Fleet Street, Jersey City, N. J.

102 Іван Грабар, делеґат.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО ДЛЯ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ МОЇХ ПРИЯТЕЛІВ

:—:—: бажає :—:—:

ТЕОДОР КІРЧОВ

BEER, WINE, LIQUORS SERVED

3237 BOULEVARD, JERSEY CITY, N. J.

PHONE: JOURNAL SQ. 2-4856.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

:—:—: бажає :—:—:

ВСІМ СВОЇМ КОСТУМЕРАМ

— і —

ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

СЕМЕН ПАЛАМАР (REALESTATE)

Продає фарми і доми, доставляє авта і цвіти на ріжні оказії.

536 EAST 6TH STREET, NEW YORK CITY

АДВОКАТ Д-Р JOHN YATCHEW, M.A., S.J.D.

СПРАВИ: КРИМІНАЛЬНІ, РОЗВОДОВІ, ВІДШКОДУВАННЯ ТА ІМІҐРАЦІЙНІ.

909 GUARANTY TRUST BLDG., WINDSOR, ONTARIO, CANADA.

Tel.: 3-5300.

При американській границі, напроти міста Дітройт. 97,-

УВАГА! ГЕМСТЕД, Л. АЙ., Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

AVRAMENKO FILM PRODUCTIONS, Inc.

—: висвітлюватиме в Гемстед, Л. Ай. :—

ПЕРШУ УКРАЇНСЬКУ ЗВУКОВУ ФІЛЬМУ

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

У ВІВТОРОК, ДНЯ 4-ГО ТРАВНЯ (MAY) 1937 РОКУ

В ПОЛЬСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,

PROSPECT STREET, HEMPSTEAD, L. I. N. Y.

Буде лише одна вистава і почнеться в годині 7:30 ввечір.

Ціни дуже приступні — від 20 центів вгору.

Просимо всіх громадян з Гемстед і околиці прийти, щоб побачити цю прекрасну Фільму. 102

УВАГА! ДІТРОЙТ, МІШ. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

у CHOPIN THEATRE

7320 Michigan Ave., Ditroit, Mich.

AVRAMENKO FILM PRODUCTIONS, Inc.

:—:—: висвітлюватиме :—:—: . . .

4-5-6 і 7 ТРАВНЯ

(SUNDAY, MAY 4, 5, 6 and 7)

ПЕРШУ УКРАЇНСЬКУ ЗВУКОВУ ФІЛЬМУ

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

ПОЧАТОК ВИСТАВИ КОЖНОГО ДНЯ В ГОДИНІ 12-тій В ПОЛУДНЕ І БУДЕ ВИСВІТЛЮВАНА БЕЗПЕРЕРВИ ДО ГОДИНИ 11:30 ВНОЧІ.

ЦІНИ ДУЖЕ ПРИСТУПНІ — ВІД 20 ЦЕНТІВ ВГОРУ.

Просимо всіх українських Громадян прийти, щоб побачити цю прекрасну Фільму. 102

Поза кулісами з Едвином С. Гиллем

Едвин С. Гилл, котрий подає через радіо "Your News Parade" протягом п'ять ранків кожного тижня, від понеділка до п'ятниці, давно вже здобув собі репутацію найкраще убраного журналіста в Ню Йорку. Він заслужив собі цю репутацію, але він любить також убиратися в найстарші убрання, які лише може знайти, й "парадувати в них", як це видно на двох повищих картинах. Він любить вудити рибу й картина зліва потверджує, що він знає також, як ловити їх. Він тримає в'язку риб, зловлених в холодних водах Кінг і Барлет Лейк в північно-західній частині Мейн. На іншій картині видно, як він іде лісом зі своїм улюбленим тер'єром. Обі картини виявляють людяну сторону чоловіка, який вславився малюванням людяної сторони новинок.

"Your News Parade" дають виробники сигареток Lucky Strike, сигаретки, що дають горлові охорону в наслідок особливого процесу "toasting" — того процесу, що усуває певні шорсткі подразники, присутні в усіх тютюнах, навіть у найкращих.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Заложення нового відділу ОДВУ.

Дня 4. квітня п. р. відбулися в Українськім Народнім Домі при Фліт стріт в Джерзі Сити організаційні збори, на які прибув п. Евген Ляхович з Ню Йорку. Він виголосив доклад на тему „Що таке український націоналістичний рух", в котрім змалював яскравими картинами дійсне положення українських земель, які переживають справжнє пекло під чоботом окупантів, та вказав, якими шляхами український нарід повинен прямувати, щоб вирватися з цього положення. Цим шляхом є український націоналізм, який старається з одного боку вилікувати нашу суспільність з усяких націй на милосердя ворогів, а з другого боку хоче загартуватись та сконсолідувати її до безоглядної боротьби з наїзниками.

Система кількох політичних партій може в деяких випадках приносити користь для суспільности, говорив бесідник, але лиш у такім випадку, коли даний нарід є самостійний і йому не загрожує безпосередньо ніяка велика небезпека з боку іншого народу. Тоді ріжні політичні партії підходять до ріжних суспільних справ з ріжних боків і в той спосіб приносять для суспільности користь. Але коли нарід є поневолений, або загрожений якоюсь іншою расою, то тоді партійництво є крайно шкідливе, бо воно розбиває увагу нації на кілька частин, а також витрачає енергію на внутрішню боротьбу.

Але до єдности й консолідації не можна прийти шляхом пертрактацій вершків. Ні один нарід не осягнув внутрішньої єдности тим шляхом, що його лідери ріжних політичних партій засідали до одного стола й заключили перемиря. Єдність і консолідацію нація може осягнути шляхом внутрішнього ідеольогічного тертя: якась одна ідея захоплює чимраз ширший і ширший круг людей, аж поки не зеднає всіх в один суцільний ідеольогічний табор.

Цей шлях вибрали також українські націоналісти, які йдуть між людей та представляють їм свою націоналістичну ідею. Від широкого українського загалу залежить, чи він цю ідею прийме і в той спосіб біля неї сконсолідується, чи буде поборювати її, продовжуючи розкол, тертя і політичну слабість.

Дальше п. Ляхович порушив також релігійне питання й підчеркнув, що націоналісти все і всюди піддержують церкву і религію, яка є конечною для всякого тревалого суспільного ладу, а для українців, що знаходяться нині в тяжкому положенню, зокрема. Коли отруйна зараза комунізму кинула на приказ з Москви клич, що „релігія це опій для народу", то українські націоналісти перші кинулися на оборону церкви і релігії. Як доказ цього свідчать сотки ріжних докладів і рефератів, які виголосили націоналістичні провідники хочби в Америці, а також резолюції, ухвалені минулим Зїздом ОДВУ. Очевидно, що в деяких випадках націоналісти можуть мати заміти проти тих духовних осіб, що не стоять вповні на висоті свого національного завдання; але це не можна пояснювати як ворожість до церкви, тільки як пригадку, що наша церква повинна відгравати таку добродійну ролю в нашій суспільности, як церкви інших народів.

Те саме роблять націоналісти і в краю. Завдяки націоналістам, які борються у фронтових лавах з грубим московським матеріялізмом, наші маси не впали в обійми Москви. Націоналісти є союзниками церкви, а не її ворогами. На жаль, певна частина нашого духовенства не хоче цього розуміти й вороже ставиться до українського націоналізму.

Після докладу розвинулася широка дискусія, в якій вияснилася неодна справа. По відчиті приступлено до організування нового відділу О. Д. В. У., до якого відразу вписалося 25 членів, серед них такі, що мають немалу повагу в нашій місцевості. Коли публика опустила галю, лишилися самі члени, які вибрали зпоміж себе такий уряд: Петро Ікалович, голова; Олена Славська, заст. голови; Іван Гузар, рекордовий секретар; Володимир Юрків, фінансовий секретар; Осип Логин і Павло Кралик, контрольна комісія; Віра Гузар і Василь Бараник, організатори МУН. Наш відділ дістав порядкове число 75 Організації Державного Відродження України. Збори переводив П. Ікалович, а секретарювала пані С. Галичинова. На кінець відспівано національний гимн.

Петро Ікалович,
голова 75 від. ОДВУ.

ПЕРШИЙ РАЗ В ІСТОРІЇ! -- УКРАЇНСЬКА ОПЕРЕТА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ!
НЮ ЙОРК — ОКОЛИЦЯ
ЗАХОДАМИ UKRAINIAN THEATRICAL CO. of NEW YORK
буде виставлений
ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ
У 4-ьох АКТАХ; Доданий акт У ГАРЕМІ СУЛТАНА
Знаменитий Хор і Симфонічна Орхестра
Славні Американські Артисти
Український і Турецький Балет.
КОСТЮМИ Ф. БРАЖНИКА.
Тікети до набуття: в А. Пасічника, 107 St. Mark's Place (E. 8th St.), GRamercy 7-5630; в Адміністрації „Свободи", 83 Grand St., Jersey City, N. J.; в У. Н. Домі в Ню Йорку, 217-219 E. 6th St.; в „Surma Book & Music Store", 103 Ave. A, і в „Нашім Базарі", 151 Ave. A, New York. — Ціна тикетів: $2.50, $2.00, $1.50, $1.00. В неділю пополудні: $2.00, $1.50, $1.00, 75 ¢.
За дирекцію: АНТІН ПАСІЧНИК.
Venezia Theatre
59-та вул. і 7-ма Евня
МАЯ 8. й 9-го, 1937
ТРИ ВИСТАВИ!
Субота й Неділя ввечері в 8:15
Неділя пополудні в 2:30

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Дитячий День.

Старанням Злучених Організацій м. Філядельфії мала наша громада нагоду зустрінути наших найменших, нашу дітвору, в неділю, 18. квітня. На просторій галі рух та сміх дітвори, а на сцені поважні лиця поверх 70 дітей Сиротинця, прибраних у мальовничі дитячі строї.

Замовкла дітвора на галі і полились звуки чарівних пісень. Виходять школярі маленькі з дитячими декламаціями, а руки їх певні, відважні. Дитячий хор співає цілу низку патріотичних пісень. Бурю оплесків викликує кожний виступ, а зокрема молодого декляматора Я. Козака. Дитячі танці, як уся програма, проходять взірцево. Видно, багато вложено праці в підготову дітей.

Після концертової частини промовив голова Злучених Організацій, д-р В. Галан, та зазначив, що цей публичний виступ Сиротинця дав усім найкращий доказ, що це наша рідна установа, якою нам тільки гордитись.

Друга частина свята це було дитяче представлення „Лісова казка". І знов маленькі головки на галі підносяться вгору, щоби поглянути на лісовика чи русалку. Цеж їх край уяви! А коли на сцені розніссся голос півня, то на галі малий хлопчина спитав на увесь голос: Татку, а де є той кукуріку?

Увесь дитячий день був радісний для дітвори і культурною розрадою старшим.

Честь за це Злученим Організаціям, що започаткували нову культурну працю в нашій громаді.

День приніс теж маленьку матеріяльну допомогу. На галі зібрано суму $47.87. Разом передано на Сиротинець чек на суму $50.

На закінчення мого звіту, приходить мені думка, що для будови Сиротинця замало мурів і долярів! Там треба ще материнської любови та щирого національного духа, який ми бачили на дитячім дні у Філядельфії.

Параня Чопик, касієрка
З. А. У. О.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

WALTER KOSTER REALTY CO
REALTORS
MEMBER OF LOCAL, STATE AND NATIONAL BOARDS.
2325 HUDSON BOULEVARD, JERSEY CITY, N. J.
ОДНО З НАЙБІЛЬШИХ УКРАЇНСЬКИХ БЮР У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

ПРОДАЄМО І КУПУЄМО ріжного роду доми; ЗАРЯДЖУЄМО домами й винаймаємо помешкання; ВИПОЗИЧАЄМО ГРОШІ на реальности; АСЕКУРУЄМО доми, меблі і інше від огню; Виписуємо інші ріжного роду поліси асекураційні в найсильніших компаніях.
ВОЛОДИМИР КОСТЕЦЬКИЙ,
предсідник.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

АСТОРІЯ, Л. АЙ.

Громада при роботі.

З приємністю приходиться мені згадати про нашу асторійську громаду. Завдяки нашим націоналістам дух нашого Франка („Бо пора це великая є...") загріває громадян до праці й жертвенности. І тому в Асторії переводять раз-у-раз збірки на ріжні українські національні цїли, в першу чергу на визвольну боротьбу.

А щоб не бути голословним, згадаю, що цього року підчас Різдва заколядовано в нашій громаді $100.-50. За колядою ходили: І. Сидор, Е. Кривень, В. Череватюк, М. Ґалан, В. Врублевський, П. Барнич, А. Климишин, І. Підгірний. Коляду зложили: Український Молодечий Клюб $5; по $2: І. Кубарик, А. Ґула, Л. Небяльський, Фікурський, П. Задорецький, (Ню Йорк), Низький, В. Врублевський, І. Підгірний, Д. Савчак, С. Михлів, пані Середа, М. Борис, пані Бурдига, Ґ. Василик Е. Кривень, І. Сидор, В. Череватюк, П. Підгорецький; по $1: В. Сененко, Н. Білик, П. Дроґович, Н. Табака, М. Мартін, В. Якиміцький, Заяць, Т. Рудик, Ґуменчук, В. Старановський, А. Левінець, Мельник, І. Савка, Бреславський, І. Марко, Д. Самбай, А. Засоруйко, пані Перій, Е. Бунько, Н. Микитин, Т. Ґладкий, Турник, П. Врублевський, В. Пшеничний, С. Автонишин, Е. Подольський, Кнігинецький, І. Гайдаш, Ґреґорат, пані Шанін, М. Ґречин, П. Лешко, А. Климишин, Соловський, М. Борух, Дичко, С. Стівенс, Ґ. Кук, М. Ґалан, Голубович, Ліщак, Олексин, Гарлов, П. Гаврилець, Глух, А. Атаманчук, І. Василик, Пастух, пані Лозинська, В. Чайка, Д. Бендас, Курник, Комар, Бобель, Стоколоса, М. Домірецький, Г. Скіба, М. Заровенний, М. Левицький; Бігус 50 ц.

Половину коляди, $50, переслано згідно з волею жертводавців на визвольну боротьбу через Центральну Управу ОДВУ в Ню Йорку. Другу половину полишено поки що в касі громади. Треба згадати, що це не всі жертви, бо ось дня 31 січня ц. р. старанням Українського Демократичного Клюбу зібрано й переслано на повеням (через Американський Червоний Хрест) $23, а дня 13-го березня ц. р. підчас „вечерка" в нашому клюбі гості зложили $78 на потреби громади. В тій тихій і важкій праці бере участь наше жіноцтво, згуртоване в „Українській Жіночій Громаді", та українська молодь, зорганізована в „Молодечім Українськім Клюбі".

Михайло Беля.

ІРВІНГТОН, Н. ДЖ.

З забави на школу.

В сиропустну неділю, себто дня 14 березня громадянин Іван Тарнавський влаштував несподіванку для своєї дружини Еви. Це був 53-літній ювилей. На цю „оказію" були запрошені гості, місцеві й позамісцеві. По зложенню ширших привітів ювилятці приступлено до пребагатої вечері, таки у власнім домі громадян Тарнавських. Пані Юркевич пригадала гостям Рідний Край та його нужду і матеріяльну потребу.

На її зазив гості радо зложили жертви на українську евангелицьку школу ім. М. Грушевського в Коломиї.

Жертвували по $2: І. Паньків; по $1: Н. Яцентий, І. Наконечний, К. Яцентий, П. Панас, В. Осадчук, І. Кльоц, Д. Борещук, П. Балко, Д. Чікало, Н. Юркевич, А. Паньків, І. Тарнавський; А. Борещук 50 ц. Всіх разом $14.50, котрі вислано на згадану ціль через Обєднання.

Василь Осадчук.

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемповані річи. Пишіть по катальог до:
UKRAINIAN BAZAAR,
97 Avenue A, New York, N. Y.

HANDY HARDWARE HOUSE
GLASS, PAINTS & OILS
WINDOW SHADES A SPECIALTY
Tel.: BERGEN 3-1642.
180 OCEAN AVE.,
JERSEY CITY, N. J.
Власник ДМИТРО ПЕЛЕВИЧ.
В нас можете дістати всякі заряди для домашнього вжитку. З дальших місцевостей можете замовляти листовно, а ми перешлемо ваше замовлення. Ціни дешеві. Обслуга знаменита.
89,3

БОЛІ НІГ.
Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болячі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операцій.
Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1. до 9. ввечір. Нема урядових годин у неділі.
Говоримо українською мовою.
Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

Д-р С. ЧЕРНОВ
(Европейський специяліст)
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок. — Шкіра й кров.
223 Second Ave., cor. 14 St., N. Y. C.
Room 14.
Офісові години: 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуги.
Проміні X & флюроскоп $2.00.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Нюарком, Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер заряджує погребами по ціні так низько, як $150.00. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET,
NEW YORK CITY
Dignified Funerals as low as $150.00
Telephone: Orchard 4-8088

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ТАРЗАН І БОГИНЯ МАЇВ.

(13)

Якась тілиста й поганенька собі вдовиця, що по смерти чоловіка мабуть не знала, що з собою робити і тому подалась у світову мандрівку, підійшла до Тарзана і рішуче заявила: „Я рада, що вам удалося зловити цю обридливу малпу. А тепер я вимагаю від вас, щоб ви викинули її в море. Я не допущу до того, щоб це створіння лишилось між нами, не допущу!"

Тарзан попав у лють. Він усе був чемний з людьми, але деколи їх жорстокість виводила його з рівноваги. Глянувши на цю тілисту вдовицю, він відповів: „Пані, ця маленька малпочка, яку ви називаєте обридливою, є моєю приятелькою. Вона вам не зробить нічого злого і буде задоволена, коли ви її полишите в спокою". З тими словами він відійшов.

Підійшовши до майора, він почав продовжати з ним розмову. Нкіма відчула, що Тарзан мав якусь суперечку за неї. Примостившись безпечно коло його карку, вона своїми ніжними пальцями порпалася в його усі. Мартлінґ був задуманий. Він вдивлявся в широчезне море, яке далеко на обрію зливалося з небосклоном, і думав свої гадки про „затрачену столицю".

По хвилині він сказав: „Я радий, що я передбачив, що є небезпечно держати документи при собі і вислав їх наперед до столиці Ґватемалі. Ці документи повинні вже там прибути, а хто знає, може вони вже є в безпечнім сховку в..." Тарзан перервав йому розмову: „Не говорім цього тутки". Він мав слушність. Раґлян, що стояв недалеко від них, настоbecause rожив вуха, щоб довідатись про сховок.